



De (toch) “megavreugde” van kerst

“It’s the most wonderful time of the year”: elk jaar rond deze periode hoor je de song, bijvoorbeeld in “Home Alone 2”. Soms is de kersttijd inderdaad de allergelukkigste tijd, maar toch zeker niet altijd en voor iedereen. Voor sommige gezinnen wordt het bijvoorbeeld hun eerste kerst zonder een dierbare overledene.

En toch verkondigt het verhaal van de komst van Christus, dat elk kerstseizoen opnieuw wordt verteld, het “goede nieuws van grote vreugde” dat de herders voor het eerst van de engelen hoorden.

Het kerstverhaal schetst hoe de wijzen zich “met grote vreugde verheugden” toen ze de ster zagen. We lezen ook hoe Maria’s ziel zich verheugde in God, haar Verlosser, toen ze hoorde dat ze de Christus zou baren.

Dit roept bij velen de vraag op:

Hoe kunnen we ons echt verbinden met zulke “vreugde” als ons hart pijn doet of ons leven tot op het breekpunt gespannen is?

Vermoeiende zoektocht naar geluk

Als we helemaal voor dit “geluk” willen gaan, maken we toch weinig kans. De Engelse filosoof Jeremy Bentham (1748-1832) definieerde geluk als **“de ervaring van plezier en de afwezigheid van pijn”**. Omdat plezier en pijn reacties zijn op omstandigheden, vereist het nastreven van geluk dat we onze omstandigheden beheersen om het plezier te vergroten en de pijn te verminderen.

Maar hier komen we in een impasse: er is maar zo weinig dat we kunnen controleren - uiteindelijk worden we geconfronteerd met de realiteit dat we niet soeverein zijn. De poging om het leven te beheersen in dat geluksstreven, heeft velen “zwaar belast” gemaakt.

De Bijbel heeft verrassend genoeg weinig te zeggen over geluk. In feite vind je bij het

zoeken naar “gelukkig” en “geluk” in standaard Nederlandse vertalingen van de Bijbel maar een tiental vermeldingen. Daarentegen lees je meer dan vierhonderd keer over “vreugde” of aanverwante woorden.

“Vreugde voedt zich met wat ze ontvangt.”

Bentley Hart

De rijkdom en zekerheid van Bijbelse vreugde

Al deze Bijbelse vermeldingen van vreugde, hebben een gemeenschappelijk kenmerk: deze vreugde viert niet wat zij heeft bereikt. Maar wat zij van God als geschenk heeft ontvangen. Zoals auteur David Bentley Hart het zegt: “Vreugde voedt zich met wat ze ontvangt.”

In het Nieuwe Testament is het Griekse woord voor “vreugde” sterk verwant aan het nieuwtestamentische woord voor “genade”. Het verband wordt duidelijk: Bijbelse vreugde reageert op de komst van Gods genadegaven. Van alle cadeaus die God al schonk, is Christus het grootste. En dus is van alle vreugde die we ooit zouden kunnen ervaren als reactie op Gods geschenk, deze vreugde de grootste.

“Megavreugde” met kerst
Maar drie keer in het hele Oude

Testament lezen we over “gróte vreugde”. Dat is zeer weinig. Daarom valt het ook extra op als het Nieuwe Testament opent met wijzen uit het oosten die zich “met grote vreugde” verheugen over een ster en engelen die “goed nieuws van grote vreugde” aankondigen aan herders. Een letterlijke weergave van het Grieks zou in beide gevallen “mega vreugde” (charan megalen) zijn. Deze twee woorden springen er nog meer uit als we beseffen dat ze pas op de morgen van de opstanding terug worden uitgesproken. Dan lezen we niet over herders of wijzen. Maar over de vrouwen die “met vrees en grote vreugde snel van het graf weggingen en het aan zijn discipelen gingen vertellen”.

De vreugde van kerst is geen gewone vreugde, maar de “megavreugde” van de verlossings-geschiedenis.

Die vreugde wordt de jouwe als je in geloof dit onovertroffen geschenk van God aanneemt. Dan merk je, vaak in weerwil van pijnlijke omstandigheden, dat niets kan verhinderen dat elke belofte in Christus volledig wordt vervuld.

Populaire kerstliedjes kunnen ons in de eindejaarsperiode opvrolijken, maar andere jaren misschien net bedroeven. Maar er is een ander lied dat de echte

soundtrack van de geschiedenis levert: het grote lied van Gods triomfantelijke verlossing en beloofde herstel door de Koning der Koningen en Heer der Heren, Jezus Christus. Het is een lied dat niet gaat over een geluk dat wij najagen, maar over een vreugde die ons najaagt.

Jan Leplae

naar een idee van Matthew S. Miller

